25 JUN 2003

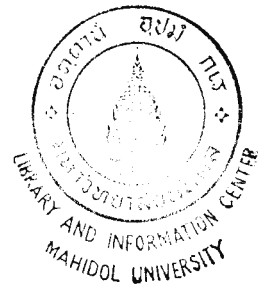

THE EFFECTIVENESS OF A HEALTH EDUCATION PROGRAM ON DENGUE HAEMORRHAGIC FEVER PREVENTION BEHAVIOR AMONG GRADE 6 STUDENTS, THUNYABURI DISTRICT, PATHUMTHANI PROVINCE

NUTAVADEE WORANETESUDATIP

With compliments
of
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE (PUBLIC HEALTH)
MAJOR IN HEALTH EDUCATION AND BEHAVIORAL SCIENCES
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2003

ISBN 974-04-3044-9

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

TH
N976e
2003
c.2

Copyright by Mahidol University

THE EFFECTIVENESS OF A HEALTH EDUCATION PROGRAM ON DENGUE HAEMORRHAGIC FEVER PREVENTION BEHAVIOR AMONG GRADE 6 STUDENTS, THUNYABURI DISTRICT, PATHUMTHANI PROVINCE

NUTAVADEE WORANETESUDATIP 4337148 PHPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN HEALTH EDUCATION AND BEHAVIORAL SCIENCES

THESIS ADVISORS: ROONGROTE POOMRIEW,Ph.D., BOOSABA SANGUANPRASIT,Ph.D.,CHUTIMA SIRIKULCHAYANONTA, M.D.,M.P.H.M., WINAI PETRANUWATANA,M.D.

ABSTRACT

This study was a quasi-experimental research aimed to study the effectiveness of a health education program by applying the concepts of the Health Belief Model and social support from teachers and guardians in changing haemorrhagic fever prevention behavior of grade 6 students in Thunyaburi District, Pathumthani Province.The sample consisted of 90 students from 2 primary schools which were divided into two groups. Forty- five students were assigned to the experimental group while the rest were assigned to the comparison group. The experimental group participated in a health education program for 12 weeks.The program included various activities including asking questions before presenting a video-tape and after the video-tape presentation, group discussions, presenting a model, demonstrations, skill practice, stimulating and reminding by words from teachers and guardians and praising and guaranteeing the results of these activities. Data were collected through questionaires and survey forms both before and after the experiment. Statistical methods included percentage, arithmetic mean, standard deviation, paired t-test independent t-test, and z-test.

The results of this study showed that after the program, the experimental group had higher perceived susceptibility, perceived severity, perceived benefits, perceived barriers for Dengue Haemorrhagic Fever than before and they also higher than those of the comparison group. This group also exhibited better prevention behavior at school and at home. These differences were statistically significant at $p < 0.001$.Also, the House Index and Container Index of Aedes aegypti lavae at school and at home decreased after the experiment. The results of this study showed that the health education program applying the Health Belief Model and social support could improve preventive behavior for Dengue Haemorrhagic Fever among grade 6 students. Thus, this program should be applied to students in other primary schools.

KEY WORDS: HBM / HAEMORRHAGIC FEVER / GRADE 6 STUDENTS

133 p. ISBN 974-04-3044-9

Copyright by Mahidol University

ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในการป้องกันโรคไข้เลือดออก อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี (THE EFFECTIVENESS OF A HEALTH EDUCATION PROGRAM ON DENGUE HAEMORRHAGIC FEVER PREVENTION BEHAVIOR AMONG GRADE 6 STUDENTS, THUNYABURI DISTRICT, PATHUMTHANI PROVINCE).

ณัฐวดี วรเนตรสุดาทิพย์ 4337148 PHPH / M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : รุ่งโรจน์ พุ่มริ้ว Ph.D., บุษบา สงวนประสิทธ์ Ph.D., ชุติมา ศิริกุลชยานนท์ M.D.,M.P.H.M., วินัย เภตรานุวัฒน์ M.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในการป้องกันโรคไข้เลือดออก อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี โดยนำแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพมาประยุกต์ใช้ร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคม จากครูประจำชั้น และผู้ปกครอง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 90 คน จากโรงเรียนประถมศึกษา 2 แห่ง แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 45 คน กลุ่มเปรียบเทียบ 45 คน โดยจัดกิจกรรมสุขศึกษาให้กับกลุ่มทดลองเป็นเวลา 12 สัปดาห์ ประกอบด้วยการตั้งคำถาม ก่อนและหลังฉายวีดีทัศน์ การตอบคำถามชิงรางวัล การอภิปรายกลุ่ม การสาธิต การฝึกปฏิบัติ การกระตุ้นเตือนด้วยวาจา การให้คำชมเชย และการให้คำรับรองผลการปฏิบัติ รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และแบบสำรวจก่อนและหลังทดลอง แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน paired t-test, Independent t-test และ z-test

ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีการรับรู้โอกาสเสี่ยง การรับรู้ความรุนแรง การรับรู้ผลดีของการปฏิบัติตามคำแนะนำ การรับรู้อุปสรรคจากการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคไข้เลือดออก และมีพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกที่โรงเรียนและที่บ้านดีกว่าก่อนการทดลองและดีกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่งผลให้สัดส่วนของบ้าน ที่สำรวจพบลูกน้ำยุงลาย (H.I.) สัดส่วนของภาชนะที่สำรวจพบลูกน้ำยุงลาย (C.I.) ที่โรงเรียน และที่บ้านในกลุ่มทดลองลดลง

จากผลการวิจัยครั้งนี้ สรุปได้ว่าการจัดโปรแกรมสุขศึกษาโดยประยุกต์รูปแบบความเชื่อด้านสุขภาพร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครูและผู้ปกครอง มีประสิทธิผลทำให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อป้องกันโรคไข้เลือดออกได้ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียน ป.6 เพื่อให้เกิดพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกในโรงเรียนประถมศึกษาอื่นๆ ต่อไป

133 หน้า. ISBN 974-04-3044-9

Copyright by Mahidol University